

BÖLÜM 1

SAĞLIK HİZMETİ İLİŞKİLİ ENFEKSİYONLARIN TANIMI

Esengül ŞENDAĞ¹

1.1. Giriş

Hastane Enfeksiyonu, 11.08.2005 tarihli Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği'nde, “*Yataklı Tedavi Kurumlarında, sağlık hizmetleri ile ilişkili olarak gelişen tüm enfeksiyonlar*” şeklinde tanımlanmaktadır. Günümüzde bu terim tüm sağlık hizmeti sunumu veren birimleri kapsayacak şekilde sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyon olarak genişletilmiştir.

Sağlık hizmeti ile ilişkili enfeksiyonlar (SHİE), hastaya bir hastanede veya başka bir sağlık kuruluşunda bakım ya da sağlık hizmeti sunulması sırasında gelişen ve o kuruma başvuru sırasında var olmayan ya da kuluçka döneminde olmayan enfeksiyonlardır. Sağlık kuruluşunda sunulan hizmetle ilişkili olarak gelişen ancak taburculuk sonrasında bulgu veren enfeksiyonlar ve sağlık çalışanlarında meslekleriyle ilişkili olarak gelişen enfeksiyonlar da bu kategoride ele alınır. Başka bir ifadeyle; hastaneye veya sağlık kuruluşuna (hemodiyaliz merkezleri, aile sağlığı merkezleri, ayaktan tanı tedavi merkezleri/poliklinikler, uzun süreli bakım evleri vb.) başvuru sırasında bulunmayan bir enfeksiyon etkenine veya toksinlerine bağlı olarak ortaya çıkan lokal veya sistemik bir durum SHİE olarak tanımlanır. Toplumda kazanılan enfeksiyonlardan ayırt etmek amacıyla; kuluçka dönemi esas alınarak hastada, hastaneye yatışının üçüncü günü ve sonrasında gelişen ve SHİE tanı kriterlerini karşılayan enfeksiyonlara tanı konur.

¹ Hemşire, SBÜ. Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Kontrol Komitesi, esensendag@gmail.com

Kaynaklar

- Çetinkaya Şardan Y. Hastane enfeksiyonları: Dünyada ve Türkiye'de mevcut durum ve yeni hedefler. ANKEM Dergisi. 2010;24(Ek 2):120-122.
- Doğanay M, Ünal S, Şardan Y. Hastane Enfeksiyonu Tanı Kriterleri. Hastane İnfeksiyonları Kitabı. Bilimsel Tıp Yayınevi; 2013:215-253.
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonların Önemi. Son Erişim Tarihi: 10.01.2022. Şu adresten edinilebilir: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/bulasici-hastaliklar/shie/shie-liste/shie.html>
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. Ulusal Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonlar Sürveyans Rehberi 2017. Son Erişim Tarihi: 19.01.2022. Şu adresten edinilebilir: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/bulasici-hastaliklar/shie/shie-liste/shie-klavuzlar.html>
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. Ulusal Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonlar Sürveyans Standartları. Son Erişim Tarihi: 19.01.2022. Şu adresten edinilebilir: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/bulasici-hastaliklar/shie/shie-liste/shie-klavuzlar.html>
- Hekimoğlu CH. Sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonları (SHİE) değerlendirme ölçütleri ve Ulusal Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonlar Sürveyans Ağı (USHİESA) yorumları. 35. ANKEM Kongresi, 28 Ekim-1 Kasım 2020, Online. Kongre Kitabı, s: 56-62.
- Karasu D, Yılmaz C, Durmuş G, et al. Yoğun bakım ünitesinde uzun süre tedavi edilen kritik durumdaki hastalarda sağlık bakımı ile ilişkili enfeksiyonların değerlendirilmesi. Klimik Dergisi. 2016; 29(2):71-6.
- Müezzinoğlu İA, Kurtoğlu D, Çerçi M. Ulusal hastane enfeksiyonları sürveyans sistemi. Türk Hijyen Derneği Biyoloji Dergisi. 2007; 64(ER-1): 3-5.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmi Gazete. Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği. Son Erişim Tarihi: 19.01.2022. Şu adresten edinilebilir: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/08/20050811-6.htm>
- Yılmaz GR, Çevik MA, Çetinkaya Şardan Y. Hastane enfeksiyonlarının sürveyansı ve Amerika ulusal nozokomiyal enfeksiyon sürveyans sistemi: I. Hastane İnfeksiyonları Dergisi. 2002; 6: 55-71.